...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 214 (6404)
ОКТЯБРИИН 30
ВТОРНИК
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ Союзай ажалшад! Волга ба Днепр, Дон ба Аму-Дарья дээрэ агууехэ барилгануудые амжалтатайгаар бэелүүлэн, коммунизм байгуулха хэрэгтэ шэнэ оруулалта хэе!

(Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ойдо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудhaa).

Театрнуудай репертуар һайжаруулха

...раматическа театрнуудай ре...уар ба тэрэниие һайжаруулха ...ээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ...гэй тогтоолой гараһан сагһаа ...ю 5 үлүүтэй жэл үнгэрөөд ...а. Энэ үе соо искусствын хү...эрилэгшэд тус тогтоолые хү...эри болгон абажа, хэрэг дээрэ ...үүлэн, өөһэдынгөө творческо ...-ябуулгада нилээд амжалта...ые туйлаһан байна.

...артиин Центральна Комитедэй ...гэ тогтоол удхаараа социа...тическэ, формоороо националь...анай бурят-монгол искусствые ... амжалтатайгаар, улам түр... хүгжөөхэ хэрэгтэ туйлай ехэ ...шанартай ба үүргэтэй байһа...ь элитэ. Бурят-монгол искусст...артийна хүтэлбэриин ашаар, ...тогтоолой үрэ ехэтэ нүлөө доро ...замаар һалбаран хүгжэжэ бай... Манайда урдань огто үгы бай... оперно ба балетнэ искусство ...эрэн бадаржа байна. Республи...ай олониитэ ажалшад агууехэ ... арадай искусствын классичес...охёолнуудтай танилсажа, сэдь... хүдэлгэн баясана. Мүн ...АССР-эй уранзохёолшодой бэ...н пьесэнүүд республикын ...рнуудай сценэнүүд дээрэ ам...атайгаар табигдана.

...КП(б)-гэй ЦК-гэй энэ тогтоо... манай республикын театрнууд ... үедэ хэр зэргээр бэелүүлжэ ...аб, тэдэнэй репертуар ямар ...алда байнаб гэжэ хаража үзэ... болоо.

...үнөө манай республикын театр...ай репертуар хадаа олониитэ ...лшадай үдэрһөө үдэртэ улам ... ургажа байгаа культурна ...ые ханганагүй, советскэ хү...эй арюун һайхан ба үндэр дээ...энжэ шанарые элишэлэн то...ойлһон, хүсэн түгэлдэрөөр һал...н мандажа байгаа мүнөө үеын ...алые тодо хурсаар харуулһан ...такльнууд тэн хомор байна гэ...эхэ тэмдэглэхэ шухала.

...урят-Монголой гүрэнэй Ленинэй ...то оперо ба баледэй театрын ...ртуар ехэ дутагдалтай. Тэдэ ...рын дирекци ба партийна эхин ...изаци болбол советскэ компо...рнуудай зохёолнуудые репер... соогоо оруулжа, тэрэнээ һай...улха тухай шухала хэмжээ...ые абанагүй. 1951 оной репер... соонь оролһон оперно 17 спек...ьнуудhaa миил нэгэниинь со...э авторай бэшэһэн зохёолоор ...гдаһан байха юм. Гайхамшаг... композиторнууд Глинка, Мусорг..., Римский-Корсаков гэгшэдэй ...олнууд репертуар соонь ороо...

...урят-монгол арадай ажабайдал...орюулагдаһан оперно болон ...етнэ спектакльнууд театрын ре...уар соо байхагүй. Орэйдоо ...хон бурят-монгол опероһоо ...йкал дээрэ» гэжэ оперынь ород ...н дээрэ табигдана, тэрэнэй хүг...ынь ехэ дутуутай байна. «Мэ...аша» гэжэ—нүгөөдэ оперынь ...еттынгээ талаар дутагдалтай ...ан дээрэһээ табигдахаяа боли... удаанай. Тэдэ тэрэнэй либрет...заһаха тушаа юуншье хэгдэнэ...

...БМАССР-эй Министрнүүдэй Со...эй дэргэдэхи искусствын хэрэ...ые эрхилхэ Управлени, мүн ...рын дирекци хадаа формоороо ...ональна, удхаараа социалисти...э бурят-монгол хүгжэмые хүг...э шэнэ оперо болон балет бии ...охо тухай анхарнагүй, мүн бу...монгол оперно ба балетнэ кадр...ые бэлэдхэлгын асуудалнуудта ...ой анхаралаа хандуулнагүй.

...эрэшэлэн Бурят-Монголой гүрэ... драматическа передвижной ...рын репертуар ехэхэн дутуутай. ... хадаа колхсзуудта ошоходоо ... А. Островскиин «Залинта ...ур», Х. Намсараевай «Тайшаа...ташуур», Н. Балданогой «Бу...й эхиндэ» гэһэн гол түлэб гур... спектакльнуудые табидаг бай...ом. П. Павленкын «Жаргал» гэ... спектаклаар сезоноо эхилһэн ... тэрээнээ колхозуудта гаргажа ...а аргагүй байха юм. Тэдэ ...о шэнэ спектакль нэгыешье та...й байhaap. Сталинска шанда хүртэһэн советскэ эрхим пьесэнүүдые республикын колхозуудта саг үргэлжэ харуулжа байха тухай театрын хүтэлбэрилэгшэд үүсхэл гарганагүй, нэгэл табиһан спектакльнуудаа удаан саг соо дабтажа байна.

«Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин хүдэлмэри ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» манай газетын мүнөөдэрэй номерто толилогдоһон тогтоол соогоо ВКП(б)-гэй обкомой бюро хадаа филармониин репертуарай дутуунуудые элирүүлээд, тэрээниие эрид һайжаруулхыень филармониин дирекцидэ дурадхаба.

Гүрэнэй ород драмын театрын творческо хүдэлмэридэхи дутуунууд хэблэлдэ нилээд тэмдэглэгдэһэн байна. Мүн тэрэнэй репертуар соонь Сталинска шанда хүртэһэн пьесэ оройдоо нэгэл байха юм.

Зүгөөр, театрын хүдэлмэридэ али олон бэрхэшээлнүүд тохёолдоно. Тэдэ эдэ бэрхэшээлнүүдые шалтаг болгожо урдаа баряад байха бэшэ, харин эдэниие дабахын тулада өөһэдынгөө бүхы арга боломжонуудые хэрэглэхэ, творческо ажалябуулгадаа оролдолго гаргаха, шэнэ юумэ үүсхэхэ хэрэгтэй бшуу.

Театрнуудай хүдэлмэриин амжалта хадаа тэдэнэй репертуарһаа ехээр дулдыдадаг байна. Репертуар хадаа театрын творческо бүхы ажал-ябуулгые тодорхойлжо үгэдэг. Идейнэ гүн ехэ удхатай, уран хурсаар найруулагдаһан репертуартай байха гээшэ театрын тон шухала зорилго мүн. Тэдэ манай театрнууд энэ талаар ехэ дутагдалнуудтай байһаниинь элирнэ.

Зүгөөр энээндэ мүн манай драматургнууд ехэхэн зэмэтэй байна. Драматургнуудай хангалтагүй хүдэлмэри хадаа театрнуудай репертуартахи ехэ дутуунуудай гол шалтагаануудай нэгэниинь мүн гэжэ заагаад, «олон драматургнууд мүнөө үеын байдалай үндэһэн асуудалнуудһаа гадуур байна, арадай ажабайдалые болон эрилтэнүүдые мэдэнэгүй, советскэ хүнэй эрхим шэнжэ түхэл ба шанарые тодорхойлон харуулжа шаданагүй» гэжэ партиин Центральна Комитет тэмдэглэһэн байгаа.

Драматургнуудай хүдэлмэриин дутуунуудые элирүүлэн, үнэн зүбөөр, эрид хурсаар шүүмжэлһэн ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй заабаринуудhaa манай республикын драматургнууд өөһэдынгөө хүдэлмэридэ шухала тобшолол хээгүй гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. Юуб гэхэдэ, тэрэ сагһаа хойшо үнгэрһэн үе соо манай драматургнууд болбол арад зонсй культурна ехэ эрилтэнүүдтэ бүрин харюусахаар, идейнэ талаараа эрхим шанартай, уран хурса найруулгатай нэгэшье пьесэ үшөө зохёогоодүй байна бшуу. Тэдэ Х. Намсараев, Ж. Тумунов, А. Шадаев гэгшэд дүй дүршэлөөр баян, мэргэжэлээр һайн драматургнууд аад, энэ жанраар бэшэхээшье болишоо. Тиихэдэ драматург Н. Балдано ехэнхидээ нэгэ акттай пьесэнүүдые бэшээд лэ, мүнөөнэй ажабайдалай гол асуудалнуудые шиидхэхэ тушаа творческо хүдэлмэри хэнэгүй.

БМАССР-эй советскэ уранзохёолшодой союзай правлени энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсохо, бодото хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ уялгатай. Юуб гэхэдэ, советскэ драматургнууд идейнэшье, уранһайханайнгаашье талаар эрхим зохёолнуудые бэшэжэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ тусгаар ехэ хүсэтэйгөөр тодорһон, советскэ хүнэй эрхим зангые улам саашадань хүгжөөлгэдэ али болохоор туһалха уялгатай бшуу.

«Драматическа театрнуудай репертуар ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолые бэелүүлэн, республикын театрнуудай репертуарые эрид һайжаруулха талаар манай театральна коллективүүдэй болон драматургнуудай урда ехэ харюусалгатайшье, хүндэтэйшье зорилго табигданхай. Энэ зорилгые бэелүүлгэ хадаа тэдэнэй нангин уялга мүн.

АГУУЕХЭ КАНАЛАЙ ТРАССА ДЭЭРЭ

...НЯ-УРГЕНЧ. Главна Турк...кэ каналай трассын хойто ...ие шэнжэлжэ байгаа Уз...ско аэрогеологическа экспеди... хабаадагшад эб найрам...ай вахтада жагсанхай. Аэрогеологууд хадаа хооһон гобиие шэнэдхэн хубилгаха агууехэ түсэбые түргэнөөр дүүргэхын түлөө тэмсэн, даалгабаринуудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„РСФСР-эй арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтанууд тухай Дүрим" баталха тухай

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Соведэй Президиумэй ТОГТООХОНЬ:

«РСФСР-эй арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтанууд тухай Дүрим» баталха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЗИМИН.

Москва, 1951 оной октябриин 29.

РСФСР-эй арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтанууд тухай ДҮРИМ

I БҮЛЭГ

Һунгуулиин системэ

1. РСФСР-эй Конституциин 113-дахи статьягай ба СССР-эй, союзна ба автономно республикануудай сүүдэй байгууламжа тухай Хуулиин 22-дохи статьягай ёһоор, арадай сүүдүүд болбол районой гражданинуудаар бүгэдэниитын, тэгшэ ба сэхэ һунгуулиин үндэһэ баримталан нюуса ёһоор голосовалагдажа, гурбан жэлэй болзороор һунгагдана.

2. Һунгуулиин эрхэ эдлэдэг ба һунгалта болохо үдэр хүрэтэр 23 наһа гүйсэһэн, РСФСР-эй гражданин бүхэн арадай судьягаар ба арадай заседателяар һунгагдажа шадаха байна. Сүүдлэгдэһэн нюурнууд хадаа арадай судьянараар ба арадай заседательнуудаар һунгагдажа шадахагүй.

3. РСФСР-эй Конституциин 18-дахи статьягай ёһоор, РСФСР-эй территори дээрэ бүхы бусад союзна республикануудай гражданинууд РСФСР-эй гражданинуудтал адляар арадай судьянуудта ба арадай заседательнуудта һунгаха ба һунгагдаха эрхэтэй.

4. СССР-эй, союзна ба автономно республикануудай сүүдэй байгууламжа тухай Хуулиин 23-дахи статьягай ёһоор, арадай судьянар ба арадай заседательнууд районой гражданинуудаар һунгуулиин округуудта һунгагдана. Арадай сүүдые (арадай судьяе ба арадай заседательнуудые) һунгаха һунгуулиин округ болбол тус арадай сүүдэй ажал-ябуулгын территори дээрэ һуудаг бүхы хүн зониие хабаадуулан оруулалсадаг байна.

5. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудые үнгэргэлгэтэй холбоотой гаргашанууд гүрэнэй зүһөө хэгдэнэ.

II БҮЛЭГ

Һунгагшадай списогүүд

6. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудта һунгагшадай списогүүд городуудта ажалшадай депутадуудай городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр, районууд боложо хубаагдаһан городуудта — районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр, поселогуудта — поселогуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр, хүдөө нютагуудта— ажалшадай депутадуудай сельскэ (станица, деревни, хутор, аул) Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр зохёогдоно.

7. Һунгуулиин эрхэтэй ба список зохёохо үедэ тус Соведэй территори дээрэ һуужа байһан, һунгуулиин болохо үдэр хүрэтэр 18 наһа хүрэһэн бүхы гражданинууд, эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүл, расова ба национальна илгаа, шажан шүтэлгэ, эрдэм һургуулиин ценз, түбхинэһэн һуудал, социальна үг гарбал, зөөри шадалай зэргэ ба үнгэрһэн сагай ажал-ябуулгые хамаархангүйгөөр һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдаха.

8. Сүүдээр һунгуулиингаа эрхые хаһагдаһан нюурнууд, һунгуулиин эрхые хаһаха тухай судебнэ приговорээр тогтоогдоһон бүхы болзор соо, мүн тэрэшэлэн ухаа дутуутай гэжэ хууляар мэдэрэгдэһэн нюурнууд һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдахагүй.

9. Һунгагшадай списогүүд хадаа тус һунгуулиин пункт бүхэндэ тогтоогдоһон формоор алфавидай гуримаар зохёогдожо, тэрээн дээрэнь һунгагшын фамили, нэрэ, обог, наһа ба һуужа байгаа газарынь заагдаха, ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын ба секретариин гар табигдаха.

10. Сэрэгэй частьнууд ба сэрэгэй соединенинүүдтэ байһан һунгагшадай списогүүд командирай гар табилгатайгаар зохёогдоно. Бүхы бусад сэрэгэй алба хэгшэд байжа байһан газаргаа тус тус ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдаха.

11. Һунгалтын болохоһоо 20 хоног урид ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет һунгагшадай списогүүдые бүгэдэниитын харахын тулада үлгэхэ гү, али Соведэй байшан соо гү, али һунгуулиин пунктда һунгагшадые эдэ списогүүдтэй танилсуулха арга хангаха.

12. Һунгагшадай список соо гараһан буруу зүйлнүүд (списогтэ оруулагдаагүй, списогһээ гаргагдаһан, фамили, нэрэ, обогые буруугаар бэшэһэн, һунгуулиингаа эрхэ хаһагдаһан нюурнуудые списогтэ буруугаар оруулһан) тухай мэдүүлгэнүүд список тунхаглаһан ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ үгтэхэ.

13. Ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет болбол һунгагшадай список соо гараһан буруу зүйлнүүд тухай мэдүүлгэ бүхэниие гурбан үдэрэй болзор соо хаража үзэхэ ба һунгагшадай списогтэ шухала заһабаринуудые оруулха гү, али мэдүүлэгшэдэ тэрэнэй мэдүүлгые буруушааһан шалтагаанууд тухайгаа бэшэмэл справка үгэхэ ёһотой. Мэдүүлэгшэ болбол ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй шиидхэбэриие зүбшөөгөөгүй һаа, ажалшадай депутадуудай дээдэхи Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ гомодол барижа шадаха, тэрэнэй шиидхэбэринь эсэслэн дүүргэгдэхэ.

III БҮЛЭГ

Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин округууд ба һунгуулиин пунктнууд

14. Арадай сүүдые һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин округ бүхэндэ арадай нэгэ судья ба 50-һаа 75 хүн хүрэтэр тоотой арадай заседательнууд һунгагдаха.

Һунгуулиин округ бүхэндэ һунгагдаха ёһотой арадай заседательнуудай тоонь автономно республикын юстициин Министерствын гү, али РСФСР-эй юстициин Министерствоһээ ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин Соведэй дэргэдэ байдаг Управлениин табиһанай ёһоор, автономно республикын Верховно Соведэй Президиумээр гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр тодорхойлогдохо.

15. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин округуудай списогүүд округ бүхэндэ һунгагдаха ёһотой арадай заседательнуудай тоо заагдажа, автономно республикын Верховно Соведэй Президиумээр гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр һунгалтануудай болохоһоо урид 45 хоногһоо оройтонгүй тунхаглагдаха.

16. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин округой территори дээрэ һунгуулиин бюллетеньнүүдые тушаажа абахын ба голосуудые тоолохын тулада һунгуулиин пунктнууд тогтоогдохо.

17. Һунгуулиин пунктнуудые тогтоолго хадаа городуудта—ажалшадай депутадуудай городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр, районууд боложо хубаагдаһан городуудта—ажалшадай депутадуудай районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр, хүдөө нютагуудта—ажалшадай депутадуудай районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр тогтоогдохо.

Һунгуулиин пунктнуудые тогтоолго хадаа һунгалтануудай болохоһоо урид 35 хоногһоо оройтонгүй хэгдэхэ.

18. Городуудта, поселогуудта, тэрэшэлэн тосхонуудта ба сельскэ Соведүүдэй территори дээрэ 2 мянган хүнһөө дээшэ хүн зонтой байгаа һаань һунгуулиин пунктнууд 1500—3000 хүнүүдһээ һунгуулиин нэгэ пункт байхаар тогтоогдохо.

19. 2 мянган хүнһөө дээшэ бэшэ хүн зонтой сельскэ Соведэй территоринь һунгуулиин нэгэ пункт болгогдохо ёһотой.

500-һаа 2000 хүрэтэр хүн зонтой станица, деревни, аул бүхэндэ һунгуулиин тусгаар пункт тогтоогдохо.

500 хүнһөө доошо, зүгөөр 300 хүнһөө үсөөн бэшэ хүн зонтой тосхондо гү, али бүлэг тосхонуудта, хэрбээ тиимэ тосхонуудһаа һунгуулиин пункт хүрэтэр 10 километрһээ дээшэ байгаа һаань, һунгуулиин тусгаар пунктнууд тогтоогдожо болохо.

20. Ехэнхидээ жэжэхэн һуурин газарнуудтай холын хойто ба зүүн районуудта 100-һаа үсөөн бэшэ хүн зондо һунгуулиин пунктнууд тогтоогдожо болохо.

Хойто национальна округуудта, тэрэшэлэн хадын ба нүүдэл районуудта 100-һаа доошо, зүгөөр 50-һаа үсөөн бэшэ хүн зондо һунгуулиин пунктнууд байгуулагдажа болохо.

21. Сэрэгэй частьнуудта ба сэрэгэй соединенинүүдтэ 50-һаа үсөөн бэшэ ба 3000-һаа олон бэшэ һунгагшадтай байгаа һаань, һунгуулиин тусгаар пунктнууд тогтоогдохо.

IV БҮЛЭГ

Һунгалтануудые эмхидхэлгэ

22. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтанууд хадаа ажалшадай депутадуудай районуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр дамжуулан, автономно республикануудай Верховно Соведүүдэй Президиумүүдээр ба ажалшадай депутадуудай хизаарнуудай, областьнуудай, городуудай (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдээр эмхидхэгдэнэ. Автономно республикануудай Верховно Соведүүдэй Президиумүүд ба ажалшадай депутадуудай хизаарнуудай, областьнуудай, городуудай (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд болбол автономно республикын, хизаарай, областиин, городой бүхы территори дээрэ һунгалтануудай ябажа байхада һунгалтанууд тухай энэ Дүримэй гүйсэдхэлые ажаглан хиналха ба ажалшадай депутадуудай районуудай болон городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй буруу ябуулганууд тушаа гомодолнуудые шиидхэхэ.

23. Ажалшадай депутадуудай районуудай ба городуудай (районно хубааригүй городуудай) Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ даалгагдаха гэбэл:

а) РСФСР-эй Конституциин, СССР-эй, союзна болон автономно республикануудай сүүдэй байгууламжа тухай Хуулиин ба һунгалтанууд тухай энэ Дүримэй эрилтэнүүдые сахижа, арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые регистрацилха;

б) арадай судьянарые ба арадай заседательнуудые һунгахын тулада тогтоогдомол формын һунгуулиин бюллетеньнүүдээр һунгуулиин пунктнуудые хангаха;

в) һунгуулиин пунктнуудта һунгуулиин бюллетеньнүүдые тушаажа абахын ба голосуудые тоолохын тулада түлөөлэгшэдые томилхо;

г) һунгуулиин округ бүхэндэ арадай судьянарые ба арадай заседательнуудые һунгалтын результадуудые тодорхойлхо;

д) арадай судьянараар ба арадай заседательнуудаар һунгагдагшадта һунгагдаһан тухайдань үнэмшэлгэнүүдые үгэхэ ба арадай сүүд бүхэн тушаа һунгагдаһан арадай заседательнуудай список зохёохо;

е) һунгуулиин пунктнуудтахи түлөөлэгшэдэй буруу ябуулганууд тушаа гомодолнуудые хаража үзэхэ.

24. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидат бүхэнэй түлөө үгтэһэн голосуудые тоолохын тулада ажалшадай депутадуудай районуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд һунгуулиин округ бүхэндэ 5—7 хүн составтай бүридхэн тоололгын комиссинуудые байгуулха.

25. Һунгуулиин пункт бүхэндэ арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидат бүхэнэй түлөө үгтэһэн голосуудые тоолохын тула ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшын дэргэдэ бүридхэн тоололгын комисси 5—11 хүн составтайгаар тогтоогдон, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр батлагдаха.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

РСФСР-эй арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануул тухай ДҮРИМ

(Түгэсхэл).

V БҮЛЭГ

Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ гурим

26. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхэ хадаа олониитын организацинуудта ба ажалшадай обществонуудта: коммунистическэ партиина организацинуудта, профессиональна союзуудта, кооперативна организацинуудта, залуушуулай организацинуудта ба культурна обществонуудта, тэрэшэлэн предприятинуудаар ба эмхи-зургаануудаар—хүдэлмэришэд ба албахаагшадай, сэрэгэй частьнуудаар—сэрэгэй алба хэгшэдэй, колхозуудаар ба тосхонуудаар — таряашадай, совхозуудаар—совхозуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаануудта үгтэн хангагдаха.

27. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлһэн бүхы олониитын организацинууд гү, али ажалшадай обществонууд тэдэ кандидадуудаа һунгалтануудай болохоһоо урид 25 хоногһоо оройтонгүй ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ регистрацида оруулха уялгатай.

Ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитет хадаа РСФСР-эй Конституциин, СССР-эй, союзна бохон автономно республикануудай сүүдэй байгууламжа тухай Хуулиин ба һунгалтануул тухай энэ Дүримэй эрилтэнүүдые сахижа, олониитын организацинуудаар ба ажалшадай обществонуудаар дэбжүүлэгдэһэн, арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта бүхы кандидадуудые регистрацида оруулха уялгатай.

28. Арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта кандидадуудые дэбжүүлһэн олониитын организаци гү, али ажалшадай общество хадаа кандидадые регистрацида оруулхын тулада ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ доро дурсагдаһан документнүүдые табиха уялгатай гэбэл:

а) арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта кандидадые дэбжүүлһэн суглаанай гү, али заседаниин протоколые президиумэй гэшүүдэй гар табилгатайгаар, тэдэнэй һуудаг нютагыень заалгатайгаар; протокол соо: кандидадые дэбжүүлһэн организациин нэрэ, суглаанай гү, али заседаниин болоһон газар ба саг, хабаадагшадай тоо, арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадай фамили, нэрэ, обог, тэрээнэй наһан, һуудаг нютагынь, партийность, хэдэг ажалынь заагдаһан байха ёһотой;

б) арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта кандидадые дэбжүүлһэн организациин зүгһөө тус һунгуулиин округ соо баллотировалагдахые зүбшөөлөө үгэһэн тухай кандидадай мэдүүлгэ.

29. Арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта кандидат һунгуулиин нэгэл округ соо баллотировалагдаха.

30. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые ажалшадай депутадуудай районой гү, али городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй зүгһөө регистрацида абахаһаа арсаад байгаа һаань, автономно республикын Верховно Соведэй Президиумдэ гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ хоёр хоногой болзор соо гомодожо болохо байна, тэрэнэй гаргаһан шиидхэбэринь эсэслэн дүүргэгдэхэ.

31. Арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта регистрацилагдаһан кандидат бүхэнэй фамили, нэрэ, обог, наһан, хэдэг ажал, партийность, мүн тэрэ кандидадые дэбжүүлһэн олониитын организациин нэрэнь һунгалтануудай болохоһоо урид 20 хоногһоо оройтонгүй, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр тунхаглаглаха.

32. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта регистрацилагдаһан бүхы кандидадууд һунгуулиин бюллетеньнүүд соо заабол оруулагдаха зэргэтэй.

33. Ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитет һунгуулиин бюллетеньнүүдые һунгалтануудай болохоһоо урид 10 хоногһоо оройтонгүй һунгуулиин бүхы пунктнуудта эльгээхэ уялгатай.

34. Һунгуулиин бюллетеньнүүд һунгуулиин округ бүхэндэ арадай судьянарые һунгахын тулада ба арадай заседательнуудые һунгахын тулада амяар амяараа хэблэгдэхэ.

35. Һунгуулиин бюллетеньнүүд бүхы һунгагшадые хангаха тоотойгоор тус тус һунгуулиин округой хүн зоной хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэхэ.

36. Ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ регистрацилагдаһан кандидадые дэбжүүлһэн организаци бүхэндэ ба мүн гражданин бүхэндэ, РСФСР-эй Конституциин 129-дэхи статьягай ёһоор, тэрэ кандидадайнгаа түлөө суглаанууд дээрэ, хэблэлдэ ба ондоошье аргануудаар ямаршье һаадгүй агитаци хэхэ эрхэ хангагдаха.

VI БҮЛЭГ

Голосовалха гурим

37. Арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануул хадаа РСФСР дотор нэгэ үдэр соо хэгдэхэ юм.

Һунгалтануудай үдэр РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумээр һунгалтануудай болохоһоо урид 45 хоногһоо оройтонгүй тогтоогдохо. Һунгалтануул хүдэлмэриин бэшэ үдэртэ хэгдэхэ.

38. Һунгагшадай голосуудаа үгэлгэ һунгалтануудай үдэр нютагай сагаар үглөөнэй 6 часһаа һүниин 12 час хүрэтэр хэгдэхэ.

39. Һунгалтануудай болохо үдэр үглөөнэй 6 часта ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедһээ һунгуулиин тус пунктда байһан түлөөлэгшэ хадаа бүридхэн тоололгын комиссиин гэшүүдтэй хамта байжа, һунгуулиин хайрсагуудые ба тогтоогдомол формын ёһоор бэлэдхэгдэһэн һунгагшадай списогые шалгажа үзэхэ, тэрээнэйнгээ һүүлээр хайрсагаа хаажа тамгалаад, голосуудаа үгэжэ эхилхыень һунгагшадые уриха.

40. Һунгагша бүхэн голосоо үгэхын тулада һунгуулиин гэртэ өөрһөөрөө ерэжэ голосовалха байна. Һунгагшад һунгуулиин бюллетеньнүүдые һунгуулиин хайрсаг руу табижа голосоо үгэхэ.

41. Һунгалтануудые хэхэ гэр соо һунгуулиин бюллетеньнүүдые һунгагшадай гүйсэдхэхэ тусгаар таһалгануул хэгдэхэ гү, али аминдаа кабинанууд түхеэрэгдэхэ ёһотой. Тэдэ таһалганууд гү, али кабинанууд соонь һунгуулиин бюллетеньнүүдые һунгагшадай гүйсэдхэхэ үедэнь һунгагшадһаа бэшэ хэнэйшье (тэрэ тоодо гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшын ба бүридхэн тоололгын комиссиин гэшүүдэй) байха ябадал хорюултай.

42. Һунгуулиин гэртэ ерэһэн һунгагша болбол ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшэдэ гү, али бүридхэн тоололгын комиссиин гэшүүндэ паспортаяа гү, али колхозно книжкээ гү, али профсоюзай биледээ гү, али нюурайнгаа ямар-нэгэн ондоо үнэмшэлгые үзүүлжэ, һунгагшадай списогэй ёһоор шалгагдаад, мүн һунгагшадай список дээрэ тэмдэг хэгдэһэнэй һүүлээр, арадай судьяе һунгаха һунгуулиин бюллетень ба арадай заседательнуудые һунгаха һунгуулиин бюллетень абаха байна.

43. Һунгуулиин бюллетеньнүүдые гүйсэдхэхэ байра соо ороһон һунгагша болбол судьянарта ба арадай заседательнуудта дэбжүүлэгдэһэн ямар кандидадуудай түлөө голосоо үгэхэб, тэдэнэйнгээ фамилинуудые һунгуулиин бюллетень бүхэндэ үлөөгөөд, бусадай фамилинуудые зураһанайнгаа һүүлээр һунгуулиин хайрсаг руу һунгуулиингаа бюллетеньнүүдые табиха.

44. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй гү, али ямар-нэгэн физическэ дутагдалтай дээрэһээ һунгуулиин бюллетеньнүүдые өөрөө гүйсэдхэжэ шадахагүй һунгагша хадаа һунгуулиин бюллетеньнүүдые гүйсэдхэхэ байра соо һунгуулиингаа бюллетеньнүүдые гүйсэдхүүлхын тулада ямар нэгэн ондоо һунгагшые уриха эрхэтэй.

45. Голосоо үгэжэ байха үедэ һунгуулиин гэр соо һунгалтын агитаци ябуулагдажа болохогүй.

46. Һунгуулиин гэр соохи гуримай түлөө ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшэ харюусалгатай ба тэрээнэй захиралтые тэндэ байгшад бүгэдөөрөө уялгата ёһоор дүүргэхэ.

47. Һунгалтануудай үдэр, һүниин 12 часта, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшэ голосуудые үгэлгэн дүүрэбэ гэжэ соносхохо, тиихэдэнь бүридхэн тоололгын комисси һунгуулиингаа хайрсагуудые нээжэ эхилхэ.

VII БҮЛЭГ

Һунгалтануудай результадуудые тодорхойлолго

48. Һунгуулиин пункт дотор үгтэһэн голосуудые тооложо байһан гэртэ, голосуудые тоолохо үедэнь олониитын организацинуудай ба ажалшадай обществонуудай тусхай этигэмжэтэй түлөөлэгшэд, мүн тэрэшэлэн хэблэлэй түлөөлэгшэд байлсаха эрхэтэй.

49. Бүридхэн тоололгын комисси болбол хайрсагуудые нээгээд, үгтэһэн бюллетеньнүүдэй тоое, һунгагшадай списогээр, бюллетеньнүүдые абаһан хүнүүдэй тоотой сасуулжа үзөөд, тэрэ сасуулгынгаа результадуудые протоколдо бэшэхэ.

50. Үнэнтэбэшэ гэжэ тоологдохо гэбэл:

а) тогтоогдомол бэшэ түхэлэй бюллетеньнүүд;

б) голосованиин үедэ нэгэнһээ олон кандидадай орхигдоһон, арадай судьяе һунгаха бюллетеньнүүд.

51. Ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшэ болбол һунгуулиин тус пункт дотор арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудай түлөө хэгдэһэн голосованиин протокол зохёохо. Протоколдонь түлөөлэгшэ ба бүридхэн тоололгын комиссиин бүхы гэшүүд гараа табиха.

52. Һунгуулиин пункт дотор хэгдэһэн голосованиин протокол соо заагдаха ёһотой зүйлнүүд гэбэл:

а) голосуудые үгэлгын эхилһэн ба дүүрэһэн саг;

б) списогтэхи һунгагшадай ниитэ тоо;

в) һунгуулиин бюллетеньнүүдые абаһан һунгагшадай тоо;

г) голосованида хабаадалсаһан һунгагшадай тоо;

д) үнэнтэбэшэ гэжэ тоологдоһон бюллетеньнүүдэй тоо, арадай судьяе һунгалгаар ба арадай заседательнуудые һунгалгаар амяар амяарнь;

е) бүхы кандидадуудай фамилинуудынь зурагдаһан бюллетеньнүүдэй тоо, арадай судьяе һунгалгаар ба арадай заседательнуудые һунгалгаар амяар амяарнь;

ж) арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидат бүхэнэй түлөө үгтэһэн голосуудай тоо.

53. Һунгуулиин пункт дотор хэгдэһэн голосованиин протоколые түлөөлэгшэнь ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ тэрэ дары эльгээхэ.

54. Һунгуулиин бүхы бюллетеньнүүд (үнэнтэ ба мүн үнэнтэбэшэ гэжэ тоологдоһониинь тус тустаа) тамгалагдаад: городуудта —ажалшадай депутадуудай городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, районууд боложо хубаагдаһан городуудта — ажалшадай депутадуудай районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ, хүдөө нютагуудта — ажалшадай депутадуудай районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ хадагаламжада тушаагдаха ёһотой.

Һунгалтануудай болоһонһоо хойшо 3 һарын турша соо һунгуулиин бюллетеньнүүдые хадагалха уялга ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ даалгаглана.

55. Ажалшадай депутадуудай районуудай гү, али городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй дэргэдэхи бүридхэн тоололгын Окружной комиссинууд болбол һунгуулиин пунктнуудтахи түлөөлэгшэдэй үгэһэн протоколнуудай үндэһөөр, арадай судьянарай ба арадай заседательнуудай кандидат бүхэн тушаа һунгуулиин округ бүхэндэ үгтэһэн голосуудые тооложо бүридхэхэ.

Голосуудые тоолохо үедэ олониитын организацинуудай ба ажалшадай обществонуудай тусхай этигэмжэтэй түлөөлэгшэд, мүн тэрэшэлэн хэблэлэй түлөөлэгшэд байлсаха эрхэтэй.

56. Голосуудай диилэнхи олонхиие гү, али округ дотор үгтэһэн ба үнэнтэ гэжэ тоологдоһон бүхы голосуудай хахадһаань олые абаһан, арадай судьянарта гү, али арадай заседательнуудта кандидат болбол һунгагдаһан дээрэ тоологдохо.

57. Ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй дэргэдэхи бүридхэн тоололгын Окружной комисси хадаа һунгуулиин округ дотор арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудай түлөө хэгдэһэн голосованиин протокол гурбан экземпляраар зохёохо. Протоколдо бүридхэн тоололгын комиссиин бүхы гэшүүд гараа табиха.

58. Һунгуулиин округ дотор хэгдэһэн голосованиин протокол соо заагдаха ёһотой зүйлнүүд гэбэл:

а) округ доторхи һунгагшадай ниитэ тоо;

б) һунгуулиин бюллетеньнүүдые абаһан һунгагшадай тоо;

в) голосованида хабаадаһан һунгагшадай тоо;

г) үнэнтэбэшэ гэжэ тоологдоһон бюллетеньнүүдэй тоо, арадай судьяе һунгалгаар ба арадай заседательнуудые һунгалгаар амяар амяарнь;

д) бүхы кандидадуудай фамилинуудынь зурагдаһан бюллетеньнүүдэй тоо, арадай судьяе һунгалгаар ба арадай заседательнуудые һунгалгаар амяар амяарнь;

е) арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидат бүхэнэй түлөө үгтэһэн голосуудай тоо.

59. Голосуудые тоололгын дүүрэһэнэй һүүлээр ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ болбол һунгуулиин округ бүхэн дотор хэгдэһэн голосованиин протоколой нэгэ экземплярые АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ эльгээхэ уялгатай.

Протоколой 2-дохи экземплярынь АССР-эй юстициин Министерстводэ гү, али РСФСР-эй юстициин Министерствоһээ ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной Соведэй дэргэдэ байдаг Управленидэ эльгээгдэхэ.

Протоколой гурбадахи экземплярынь арадай сүүдые һунгалтын бүхы хэрэг хүтэлбэритэйгөөр ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй хэрэгүүд дотор үлэхэ ёһотой.

60. Һунгуулиин округ бүхэндэ хэгдэһэн голосованиин протоколдо гар табигдаһанай һүүлээр ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ һунгалтануудай результадуудые соносхоод, арадай судьянараар ба арадай заседательнуудаар һунгагдагшадта һунгагдаһан тухайдань үнэмшэлгэ үгэхэ, мүн тэрэшэлэн һунгагдаһан арадай судья бүхэндэ тус арадай сүүдтэ гэжэ һунгагдаһан арадай заседательнуудай списогые ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын ба секретариин гар табилгатайгаар үгэхэ.

61. Хэрбээ һунгуулиин округ дотор диилэнхи олон голосуудые арадай судьянарта кандидадуудай нэгэнэйншье абаагүй һаань, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет энээн тухайда тэрэ дарыгаа АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ мэдээсэхэ ба эгээ олон голосуудые абаһан хоёр кандидадууд тушаа дахин баллотировко соносхохо байна. Дахин баллотировко хэхэ үдэрынь һунгалтануудай нэгэдэхи турай үнгэрһэнһөө хойшо хоёр неделиһээ оройтонгүй соносхогдохо.

62. Диилэнхи олон голосуудые абаһан арадай заседательнуудта кандидадуудай тоонь хэрбээ һунгагдаха ёһотой арадай заседательнуудай тогтоогдоһон тооһоо үсөөн байгаа һаань, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитет энээн тухай тэрэ дарыгаа АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ мэдээсэхэ.

Автономно республикын Верховно Соведэй Президиум гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитет нэгэн гэбэл дахин баллотировко зарлаха тухай гү, али үгышье һаа һунгуулиин тус округ доторхи арадай заседательнуудай тоое үсөөн болгохо тухай заабари үгэхэ.

Хэрбээ дахин баллотировко хэхэ шухала гэжэ тоологдоо һаа, һунгалтануудай нэгэдэхи турай үнгэрһэнһөө хойшо хоёр неделиһээ оройтонгүй хэгдэхэ. Һунгалтануудай нэгэдэхи турай үедэ эгээ олон голосуудые абаһан арадай заседательнуудта шухала тооной кандидадууд дахин баллотировкодо табигдаха.

63. Хэрбээ һунгуулиин округ дотор үгтэһэн голосуудай тоонь тус округ доторхи голосовалха эрхэтэй һунгагшадай тоогой хахадһаа доошо болоо һаань, ажалшадай депутадуудай районой гү, али городой Соведэй гүйсэдхэхэ комитет энээн тухайда тэрэ дарыгаа АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ мэдээсэхэ ба түрүүшын һунгалтануудай үнгэрһэнһөө хойшо хоёр неделиһээ оройтонгүй шэнэ һунгалтануудые зарлаха.

64. Арадай судьянарта ба арадай заседательнуудта кандидадуудые дахин баллотировко хэлгэ, тэрэшэлэн үнэнтэбэшэ гэжэ тоологдоһоной орондо шэнэ һунгалтануудые хэхэ ябадал хадаа түрүүшын һунгалтануудта зохёогдоһон һунгагшадай списогүүдэй ёһоор ба һунгалтануул тухай энэ Дүримтэй хүсэд зохилдуулан хэгдэхэ.

65. Арадай судьягай (һунгагшадаар гэдэргээ дуудагдаха, наһа бараха, удаанаар үбшэлхэ гэхэ мэтээр) болзорһоо урид гараа һаань, арадай судьяе һунгаха шэнэ һунгалтанууд автономно республикын Верховно Соведэй Президиумээр гү, али ажалшадай депутадуудай хизаарай, областиин, городой (республиканска мэдэлэй городуудай) Соведэй гүйсэдхэхэ комитедээр арадай судьягай гараһан үдэрһөө хойшо хоёр һараһаа оройтонгүй эмхидхэгдэхэ ёһотой.

66. Олохон тооной арадай заседательнуудай гаража ошоһоной һүүлээр арадай заседательнуудай тоонь арадай тус сүүдэй нормальна хүдэлмэридэ дутамаг болоо һаань, арадай заседательнуудые нэмэжэ һунгаха һунгалтанууд эмхидхэгдэхэ.

67. Арадай судьянарые болон арадай заседательнуудые һунгаха ба һунгагдаха эрхэсэ РСФСР-эй гражданинай сүлөөтэйгөөр бэелүүлхэдэнь ямар-нэгэн хүн баалалта, мэхэ гохо, заналга гү, али эдилгэ үгэхэ гэхэ мэтээр һаад хээд байбал —хоер жэл хүрэтэр болзортойгоор сүлөөгөө хаһагдажа хэһээгдэхэ.

68. Һунгуулиин документнүүдые буруу болгон зохёожо хэһэн гү, али арадай сүүдүүдые һунгаха һунгалтануудай үедэ мэдэһээр байжа голосуудые зорюута буруугаар тоолоһон тушаалта нюур хадаа гурбан жэл хүрэтэр болзортойгоор сүлөөгөө хаһагдажа хэһээгдэхэ.

Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо найрамдалай Пакт баталуулха т... Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет... Хандалгада гар табилга Алтайска ... заарта нэгэн һаналтайгаар боложо ... на.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Горно-Алтайска ав... номно областиин Чанкыр гэжэ ... дахи бэлшээридэ. Онгуудайска аймаг... «Кызыл Мечин» колхозой эрхим адуу... Падрат Езрин Хандалгада гараа т... жа байна.

ТАСС-эй фотохроника

Хүдөө ажахын выставкэнүүд

Ороной элдэб хизаарнууд ба ... ластьнуудта хүдөө ажахын ... тавкэнүүд үнгэргэгдэжэ байна. ... выставкэнүүдэй олон тоото эк... надууд дээрэ колхозуудай амж... тануул, бүхы культурануудай ... дэр ургаса абалга, хүндэ хүдэ... ринүүдые механизацилгын үргэ... малшадай туйлалтанууд харуу... дана.

Смоленскэ областиин Красни... районой хүдөө ажахын выстав... хэдэн мянган ажалшад ... «Красное знамя» колхозой ... һан стенд выставкэ дээрэ ... гэжэ тоологдоо. Колхоз га бүр... 100 пүүд намарай хара т... хуряагаа. Томодхогдохоһоо ... тээхидэ орходоо хоёр дахин ... таряа ажалта үдэр бүхэндэ ху... һан байна.

Выставкэдэ машинно-тракт... станцинуудай табиһан техн... харахада тиимэ амжалтануудай ... лагдаһаниинь элиржэ үгэнэ. ... лэй жэлнүүдэй туршада ехээр ... шорһон хүсэтэ тракторнууд, ... байнууд ба бусад машинануу... модхогдоһон колхозуудай поли... дээрэ бүгээсэ ехэтэйгээр хүд... рилөө.

Днепропетровщинын колхоз... амжалтанууд хүдөө ажахын ... ластной выставкэдэ эли тодо... руулагдаа. Областьдо полевой ... дэлмэринүүдэй 85 процентнь м... нануудай хүсөөр хэгдээ. Түрүү... ротехникэ — гүнзэгыгөөр хах... га, парнуудые элдэб гүнзэгы... дүүрилгэ, пропашной культур... дые квадратно-гнездовой мет... тарилга үргэнөөр хэрэглэгдэһэ... хадаа ургасые нилээд ехээр д... лүүлхэ ябадал хангаа. Колх... гуудай ба научна хүдэлмэрил... дэй хамтаран ажаллаһанай ех... үрэнь мүн лэ выставкэдэ х... лагдаа.

Кубаниин Лабинска районо... рүү ажахынуудай нэгэнэй — ... деннын нэрэмжэтэ колхозой р... но выставкэдэ табиһан стенд... дэргэдэ хүнүүд удаан зогсон... колхоз 1190 гектар талмайһа... бүриин 20,2 центнер намарай ... ниисэ ба 27-һоо үлүү центне... марай ячмень хуряаһан ... «Памяти Ленина» колхозой ... он соо колосто ба техническэ ... туранууднаа гадна, овоощну... лон фруктнууд харуулагдаа. ... гаалиие шэнэлхэн хубилгаха ... линска түсэбэй болотоор бэелү... лэжэ байһан диаграммануул ... харуулагдана.

Нютаг бүриин һонину...

◆ СССР-эй хүнгэн промыш... ностиин Министерствын гла... кын предприятинуудта операц... хэндэ продукциин өөрынь ... химдаруулхын түлөө мүрыс... 10 шахуу мянган хүдэлмэр... оролсоо.

◆ **Тирасполиин** ажалшад ... жэлэй 9 һарын турша соо ажа... далай 360 гэрнүүдые баряа. ... 400 гэрнүүдэй догорхинень ... рхэ хүдэлмэри дүүргэгдэжэ ба...

◆ Карело-Финскэ ССР-эй то... нуудта энэ жэлдэ хэдэн арбаа... диоузелнууд хүдэлмэрилжэ эх...

◆ Барнаулда научно-техниче... пропагандын байнган баригдаа... рээн соо хизаарай научно-техн... кэ библиотекэ ба лектори хүд... рилнэ. Үйлэлбэриин новатор... дай түрүү дүй дүршэл дэлгэр... хын тула тусхай кабинедууд ... дэнхэй.

ВКП(б)-гэй обкомдо

Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин хүдэлмэри ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

...рят-Монголой гүрэнэй филар... ...ин хүдэлмэри ба тэрээниие ...аруулха хэмжээнүүд тухай» ...алые ВКП(б)-гэй обкомой ... зүбшэн хэлсээд, идеологичес... асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ...эй тогтоолнуудай гараһан саг... хойшо гүрэнэй филармони бол... репертуарна творческо хүдэл... бодото ёһоор һайжаруулаагүй ...аһаа гадна, советскэ болон ...сическа хүгжэмэй культурын ...им зохёолнуудые республикын ...алшадай дунда үргэнөөр пропа... ...дировалха гэһэн гол шухала ...илгоёо дүүргэжэ шадаагүй гэжэ ...эглэбэ.

Филармониин репертуар болбол ...тскэ харагшадай ургаһан эрил... ...үүд болон хэрэгсэлнүүдые огто ...анагүй: ородой классическа ...жэм, илангаяа мүнөө үеын тон ...ала событинуудтэ зорюулагда... советскэ композиторнуудай — ...линска шангай лауреадуудай ...им зохёолнууд ехэ хангалтагүй... пропагандировалагдана.

Бурят-монгол национальна лите... ...рно-хүгжэмэй культурые пропа... ...дировалха хэрэгтэ ехэ гээгдэл ...олдонхой. Филармониин репер... ...р соо национальна зохёолнууд ... бага һуури эзэлнэ, тиихэ мүр... хэдэн жэл соо удаа улаагуур ... зохёолнууд дабтагдажа бай... ...юм.

Репертуарай идейнэ удха болон ...нэй гүйсэдхэлгын шанар тушаа ...удалнуудаар творческо зүбшэн ...элгэнүүд ба дискуссинууд фи... ...мониин коллективтэ үнгэргэгдэ... ...гүй байна. Мүнөө үсын шэнэ ре... ...туар бии болгохын тулада рес... ...ликын творческо хүдэлмэрилэг... ... — композиторнууд, уранзо... ...шод ба поэдүүд һулаар хабаа... ...агдана.

Филармониин хүтэлбэрилэгшэд ...екторынь нүхэр Гергесов, уран... ...най талаар хүтэлбэрилэгшэ нү... Арсеньев) даалгагдаһан хэрэг... ...харюусалгагүйгөөр хандадаг, ...армониин хүдэлмэриие һайжа... ...ха тушаа хэмжээнүүдые аба... ...гүй, филармонидо мэргэжэлтэн ...лмэрилэгшэдые абадаггүй бай... ...нигээд нилээд олон артистнууд ...он хүгжэмшэдынь филармо... ...оо гаража ябашаһан байха юм.

Филармониин хүдэлмэриин һайн ...э байһан тухай мэдээсэлнүүдэй ...итэ бэшэ ороһон байбашье ...нь, БМАССР-эй Министрнүүдэй ...эдэй дэргэдэхи искусствын хэрэ... ...дые эрхилхэ управлени (началь... ...нь нүхэр Бедлинский) тэдэ мэ... ...элнүүдые хэрэгсээдэггүй, фи... ...мониин творческо ажабайдал... ... ехэ дутуунуудые обёордоггүй ...ба.

Коллектив соогоо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри партийна эхин организациин һулаар эмхидхэдэг байһые ВКП(б)-гэй обкомой бюро тэрэшэлэн зааһан байна. Партийна эхин организаци хадаа хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө дунда ажалай болон гүрэнэй жаяг заршам бэхижүүлхэ тушаа шухала хэмжээнүүдые абаагүй, коллективэйнгээ зарим хүдэлмэрилэгшэдэй моральна талаараа зохидгүй аяг ааша гаргаха ябадалтайнь тэмсээгүй.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горком ба Городской райком болбол филармониин ба тэрэнэй партийна эхин организациин хүдэлмэриин дутагдалнуудые мэдэжэ байбашье, шухала хэмжээ абаагүй байгаа.

ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол уялгануудаа дүүргэжэ шадаагүй дээрэһээнь филармониин директор нүхэр Гергесовые, мүн партийна эхин организациинь секретарь нүхэр Дадуевые хүдэлмэриһөөнь гаргаба. Нүхэр Гергесовтэ партийна хатуу хэмжээн абтаа.

Филармониин хүдэлмэридэхи эдэ ехэ дутуунуудые усадхаха ба тэрэнэй творческо ажал-ябуулгые саашадань һайжаруулха тушаа хэдэ хэдэн хэмжээнүүд абтаба. Советскэ композиторнуудай болон ородой классическа хүгжэмэй шэнэ шэнэ зохёолнуудаар репертуараа нэмээжэ һайжаруулхыень, тэрэшэлэн бурят-монгол литературно-хүгжэмэй культурые үргэнөөр пропагандировалхыень, тон ойрын сагта коллективэйнгээ творческо хүдэлмэрилэгшэдые бэхижүүлхэ хэмжээнүүдые абахыень, тэдэнэй профессиональна мэргэжэлые дээшэлүүлхэ ба материально-ажаһуудалайнь условинуудые һайжаруулхыень филармониин дирекцидэ дурадхагдаба.

ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол артистнуудай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулхыень, коллективэйнгээ хүдэлмэридэхи дутуунууд тушаа шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрүүлхыень партийна эхин организациие уялгалба.

Филармониие хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхыень, репертуарые зүбшэн хэлсэхэ ябадалда искусствын хүдэлмэрилэгшэдые, уран зохёолшодые болон ниитын түлөөлэгшэдые хабаадуулжа, филармониин репертуарна түсэбые квартал бүхэндэ баталжа байхыень БМАССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управленидэ дурадхагдаба.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛ

Малдаа дулаан байра бариха юм гү?

Малаа үбэлэй байрада оруулха саг газаа орожо ерэбэ. Гэбэшье, Ториин аймагай колхозууд малай байрануудые бэлэдхэхэ түсэбөө ойроойдоо 29 процент дүүргэнхэй. Аймагай тон үсөөхэн колхозууд ниитынгээ адуу малда дулаан байра бэлдэжэ шадаа. «Заветы Ильича» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев) малай үбэлжэлгэдэ бусадһаа һайнаар бэлэдхээ юм. Тус колхоз 1951 ондо малай типовой 4 байра, тэрэ тоодо 100 үнеэнэй, 1100 хониной байха, мүн тугалай байра шэнээр барижа, ашаглалгада оруулаа. Гадна, малай байра заһабарилха хүдэлмэри энэ колхоздо гол түлэб дүүргэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригада байгша оной май һараһаа хойшо 100 үнеэнэй, 300 хурьганай ба 500 шубуунай байха типовой байра барижа дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, аймагай олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малай байрануудые бариха ба заһабарилха хүдэлмэридэ тон харюусалгагүйгөөр хандана. Жэшээнь, «Улаан Бургалтай» гэжэ томодхогдоһон колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ванданов) мүнөө жэлдэ малай 7 шэнэ байра барижа эхилһэн аад, тэдэнэй барилгые мүнөө хүрэтэр дүүргэжэ шадаагүй. Эдэ барилганууд дээрэ 32 хүнһөө бүрдэһэн барилгын бригада хүдэлмэрилдэг байгаа. Теэд таряа хуряалгын эхилхэтэй хамта нүхэр Ванданов энэ бригадые тараажа, хуряалгын хүдэлмэридэ табижархёо. Мүн тэдэнэй зариманиинь колхоздоо ямаршье ажал хэнгүй, һамар сохижо ябаһан байха юм. Барилгын бригада мүнөө хүрэтэрөө дахин бүридхэгдөөдүй. Тиимэһээ шэнэ байрануудынь баригдажа дүүргэгдээгүй ба хуушан байрануудые заһабарилга хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна.

«Коммунизм» колхоз малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр мүн иимэрхүү байдалтай. Энэ колхоздо нилээд олон малай байра дутуу юм. Теэд мүнөө хүрэтэр нэгэшье байра баригдажа ба заһабарилагдажа дүүргэгдээгүй байха юм. Тус колхоз октябриин 1 болотор 12 шэнэ байра барижа дүүргэхэ ба хуушан байрануудые заһабарилха түсэбтэй байгаа. Гэбэшье, ойроойдоо 3 байра барижа эхилэнхэй. Тэрэнээ хэзээшье дүүргэхэнь мэдэгдэнэгүй.

Нёдондо ниитынгээ адуу малда дулаан байра гүйсэд түхеэрэнгүй, олон малаа гарзалуулһан ябадалһаа «Улаан Бургалтай» ба «Коммунизм» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ямаршье һургаал абаагүй байһаниинь дээрэ дурсагдаһан баримтанууд гэршэлнэ. Иимэ харюусалгагүй хүтэлбэридэ эсэс табихаар болоо.

М. Майоров.

Һан а амархан һууһаар

Колхозно ниитын малые амжалтатайгаар үбэлжүүлхын тула үбэлэй байрада орохоһоонь урид тарган ба һайн шадалтай болгохо, үбэлэй турша соо малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ ба типовой дулаан байрануудые түхеэрхэ зорилгоёо Кударын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз тон муугаар дүүргэжэ байна Тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр И. Хутаков малай үбэлэй бэлшээридэ найдадаг һанал бодолһоо хахасаагүй, малаа иигэн тиигэн үбэлжүүлнэ бэзэбди гэһэн тон буруу ба хорото бодолдо эзэлэгдэнхэй. Энэ хадаа малай үбэлжэлгэдэ хангалтагүй бэлэдхэлэй гол шалтагааниинь мүн.

Энэ колхоз эбэртэ бодо мал ба хони ямаа үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргээгүй. Түсэбтэнь аяар 429 толгой үхэр, 1149 толгой хони ямаан дутуу байна. Теэд контрактаци хэжэ, дутаһан малаа хүсэлдүүлхын түлөө колхозой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абаагүй. Тэрээнһээ байтагай, хуули бусаар андалдагдаһан 9 үхэр, 5 хони ямаан мүнөө хүрэтэрөө колхозой фермэдэ асарагдаагүй. Тиихэдэ малые таргалуулха, хүсэ шадал муутайнуудыень илгажа, тусгаар тэжээбэридэ табиха хүдэлмэри тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Һүнэй-товарна фермэдэ бэлшээн таргалуулха малнуудай гүүртэ бүридхэгдэнхэй. Теэд энэ хүдэлмэриие зүбөөр ябуулхын түлөө хэншье оролдоногүй.

Тэрэшэлэн малай тэжээл бэлэдхэхэ түсэб дүүргэгдээгүй. Гарнаһаа полинууд дээрэһээ соломо, ми ии нэ суглуулха, зеленко һүрилхэ хүдэлмэри хэгдэнэгүй Тэжээлэй корнеплодууд мүнөө хүрэтэрөө хуряагдажа дүүргэгдээгүй байһаар Хуряагдаһан корнеплодууд овощехранилищада хадагалагдангүй, фермын усадьбада обоолоогдонхой, малда эдигдэжэ ба гэшхэгдэжэ байна. Бэлэдхэгдэһэн тэжээлэй тоо бүридхэл тон муугаар табигданхай. Фермэнүүд ба гүүртэнүүдтэ тэжээл гаргашалгын һара бүриин график зохёогдоогүй байха юм.

Энэ колхоз малай байрануудые заһабарилжа үшөө дүүргээдүй. 700 толгой хонитой аад, ойроойдоо 500 хониной байха байратай. Колхозой правлени энэ 700 хонидоо Наран Хүнды гэжэ газарта хуушан байрада үбэлжүүлхэ гэжэ хараалбашье, тэндэхи байрые заһабарилнагүй. Тэрэшэлэн малшадай байха гэрнүүд тон муугаар бэлэдхэгдэнэ.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа дары усадхажа, малай үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха гээшэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхозниигуудай хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго болоно.

Г. Эрдынеев.

Англидахи парламентска һунгалтанууд

Лейбористнууд булигдаа

Англида болоһон парламентска һунгалтануудай дүнгүүд октябриин 26-най үдэшэ эли болоо. Общинануудай палатада олонхи һууриие — 318 һууриие консервативна партиин кандидатууд абаа: лейбористнууд — 293 һуури, либералнууд — 5 һуури ба бусад партинууд — 3 һуури абаба.

Һунгуулиин 6 округуудта голосууд тоологдожо дүүрээгүй.

Тиимэһээ лейбористска парти булигдаба.

Эттлиин толгойлһон лейбористска правительство түшээлһээ гараба Шэнэ правительствые бүридүүлгэ консервативна партиин удаа, илагша У. Черчилльдэ даалгагдаа.

Лейбористска партиин булигдалгань бидэниие гайхуулаагүй. Энэнь — дотоодын, мүн уласхоорондын хэрэгүүдтэ зууралдаһан лейбористска партиин буруу политика дээрэһээ зарим һунгагшадай дунда нүлөөгөө гээһэнэй дүн гээшэ. Лейбористнууд һунгагшадта үгэһэн үгэеэ дүүргээгүй. Тэдэнэр бусад оронуудтай хани барисаата харилсаануудые байгуулха ба эб найрамдалай политика ябуулха гэжэ үгэеэ үгэһэн аад, үнэндөө американска монополистнуудай агрессивнэ түсэбүүдые бүрин дэмжэжэ, Англиин бэеэ даанги байдалые улам гээжэ, эб найрамдалда эсэргүү политика ябуулһан байна

Шэнэ дайн үүдхэхэ ба буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар бэлэдхэхэ зорилготой гадаадын тиимэ политиканьш ямар юумэндэ хүргөөб гэбэл, лейбористска парти ороной экономическа байдал һайжаруулха, хүн зоной ажабайдалай хэмжээ дээшэлүүлхэ гэһэн уялгаяа дүүргээгүй.

Тиимэһээ хүн зон лейбористска партида дурагүйгөөр хандадаг болоһон байна.

Консерваторнуудта голосуудаа үгэхэдөө, һунгагшад англиийска политика хубилжа магадгүй гэжэ найдана хэбэртэй. Теэд, засагай эрхые консерваторнуудай гарта оруулһан ябадал ямар-нэгэн шэнэ юумэ хэхэнь мэдэгдэнэгүй. ушарынь, лейбористска правительство үнэндөө консерваторнуудай политика ябуулжа байһан юм.

(ТАСС).

ЗЭДЫН АЙМАГТА

КАДРНУУДЫЕ БЭЛЭДХЭЛГЭ

Механизациин кадрнуудые бэлэдхэдэг Селенгинскэ һургуулиин дэргэдэхи тракторна бригадануудай бригадирнуудай 6 һарын курсада тус аймагһаа 18 хүн эльгээгдэбэ Илькын механизациин һургуулида олон залуушуул һураха ошонхой.

300 ГАРАН ХОНИ ЯМААН — НЭМЭЛТЭ ТҮЛЬЭРИДЭ

Хониин ажал хүгжөөхэ түсэбые дүүргэһэн аймагай эрхим хонишодто нэмэлтэ түлбэри болгон 300 гаран толгой хони ямаан үгтэбэ Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишод Эрдынеева 8 хони Цыбикжапова 4 хони абаа.

МЯНГАН ГЕКТАРАЙ УРГАСА ХУРЯАБА

Аймагай центрын предприяти ба эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад болон һургуулиин багшанар амаралтынгаа үдэрнүүдтэ Ленинэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта ошожо, 1000 гаран гектар талмайн ургаса хуряаба.

Р. Балданов.

Модо хатааха сушилка

Улан-Удын заһабарилга барилгын конторо (начальнигынь нүхэр Дамбинов) барилгын хуурай модо ехээр хэрэглэдэг байбашье, модо хатааха сушилкагүй байгаа. Барилгын хүдэлмэриин улам ехэ болоожо байһан тула тус конторо модо хатааха шэнэ сушилка яаралтайгаар бариха гэжэ шиидэһэн байна. Тиин, конторын залуу инженер-прораб комсомолка нүхэр Инна Николаевна Бражникова хүтэлбэрилэгшэтэй бригада эмхидхэгдээд, модо хатааха сушилка барижа эхилбэ.

Энэ бригадын хүдэлмэришэд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсахадаа, Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ой -ноябриин 7 хүрэтэр сушилкын энэ барилые дүүргэжэ, ашаглалгада оруулха гэһэн уялга абаа һэн Тиин энэ уялгаяа нэрэтэй гүрэтэйгөөр дүүргэхын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Энэ сушилка сүүдхэлээ 10 — 12 кубометр модо хатааха юм.

Сушилкын баригшадай хоорондо социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдэжэ, барилгашадшулуушад нүхэд Мартынов, Овчинников ба бусад нормоёо үдэр бүри 200—250 процент дүүргэнэ.

Ноябриин 7-ной урда энэ сушилка дээрэ модо хатаажа туршаха байна.

Д. Доржиев.

Арадуудые богоолшолхо гэһэн американска империализмда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ коммунистнууд ябана

(«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» гэжэ газетын хуудаһануудһаа).

...ктябриин 19-дэ «Эб найрамда... түлөө, арадай демократиин ...!» гэжэ газетын ээлжээтэ, (154)-дохи номер Бухарестдэ ...ба.

...б найрамдалай түлөө хүдэлөөн ...хоорондын удхашанартай бо... ... хүсэн болоо, энэ хүсэн дэл... событинуудта үдэр ерэхэ бүри ... ехээр нүлөөлнэ гэжэ «Эб ...амдалые арадууд хэлбэриишэ... ...ээр хүсэнэ» гэһэн түрүү бэшэг ...оо бэшэнэ.

...омна зэбсэг тухай «Правдын» ...респондентдэ нүхэр И. В. ...инай үгэһэн харюу эб найрам... ... тала баригшадай хүдэлөө... саашанхи дэбжэлтын шэнэ ар... ...ухэсэл болонхой гэжэ түрүү ...г соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. ...риканска бомбонуудаар һан... ...агдаһан, шатаагдаһан Корейын ...ууд ба тосхонуудһаа эхилэн, ...риканска сэрэгүүдээр эзэмдэг... Баруун Европын оронууд хү... — дайн сэрэгэй һэшхэлгүй ...ай политикада эсэргүү ара... ...ай дураа гуталгын ба зэбүүр... ...һүртэ долгин эбхэрнэ. Мүнөө ... байдалай онсо шэнжэнь гэхэ... ...э дураа гуталга ба зэбүүр... ... олониитэ арад зоной эдэбхи... ...эмхитэй тэмсэл дотор хараг... ...

...б найрамдалай Бүхэдэлхэйн ...эй Хандалга дора гар табил... СССР дотор ямар ябажа бай... тухай эб найрамдал хамгаал... Советскэ Комитедэй мэдээсэл, Францида, Италида, США-да ...сад оронуудта эб найрамда... ...ала баригшадай улам эдэбхи... болоожо байһан тухай информа... Эб найрамдалай Пактын тү...

...лөө!» гэһэн ниитэ гаршагтайгаар газетэдэ толилогдонхой.

«Индиин коммунистическэ парти единэ, демократическа фронтын түлөө, арадай демократическа правительствын түлөө тэмсэнэ» гэһэн Индиин Коммунистическэ партиин Центральна комитедэй Секретаридай секретарь **Аджой Гхошын** томо статья газетэдэ толилогдонхой.

Энэ оной августда толилогдоһон Индиин коммунистическэ партиин һунгалтын урда гээхи манифест Индиин абаһан «эрхэ сүлөөгэй» бодото удхыень элирүүлэн харуулна гэжэ статья соо хэлэгдэнэ. Неругэй правительство национальна урбалтын политика ябуулна. тиимэһээ Британиин эзэрхэлгэ шэнэ, далдалагданхай маягтайгаар Индидэ үргэлжэлһөөр, Индиин арад зон үлэсхэлэн хооһонһоо, үбшэн тахалһаа болоожо үхэжэ хосоржо байна, харин тиихэдэ имагтал принцүүд, помещигүүд, томо монополинууд ба тэдэнэй нүхэд—Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин лидернүүд баяжажа байна.

Индиин абаһан «эрхэ сүлөөгэй» бодото удха шэнжые Индиин коммунистическэ парти хоёрдохи съезд дээрээ үшөө гурбан жэл хахадай саада тээ элиишэлэн харуулаа һэн гэжэ нүхэр Гхош бэшэнэ. Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин лидернүүд үгэсэгшэд ба урбагшад мүн гэжэ тус съезд дээрэ тодорхойлогдоһон байна. Компарти болбол тэдэ үгэсэгшэдтэ ба урбагшадта эсэргүү тэмсэл хэхыень арад зониие уряалаа һэн.

Зүгөөр «эрхэ сүлөө» тухай хооһон найдабари тэрэ үедэ үшөөл ехэ байгаа. Британска империтэй холбоогоо таһаржа, таряашадта газар үгэхэ, арад зониие эдеэ хоолоор, хубсаһа хунараар, хүдэлмэреэр хангаха ба бүгэдэндэ эрдэм һургуулитай болохо арга олгохо гэжэ найдуулһан Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин найдуулганууд арад зоной олонхинь үшөөл этигэдэг байгаа.

Компартида эсэргүүсэн, ажалшадта эсэргүүсэн правительствын добтолго хэхэ бүринь «эрхэ сүлөө» тухай хооһон мэхэдэ багаар этигэгдэдэг болоожо, правительствын террор улам шангадаһан байна. 1950 ондо Бомбейдэ хоёр һара шахуу үргэлжэлһэн забастовко болоходо 13 хүдэлмэришэд алуулһан байна. Энэ забастовкодо 250 мянган текстильщигүүд хабаадалсаа һэн. Правительство болбол гол түлэб коммунистическэ партиие мүрдэжэ байбашье, зүгөөр бусад прогрессивнэ партинуудые, илангаяа тэдэ партинуудай эгээл эдэбхитэй гэшүүдые мүн лэ мүрдэһэн байна.

Хэрбээ ажалшад энэ тэмсэл хэхэдээ баатаршалга ба тэсэбэри гаргажа, Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин лидернүүдые айлгажа һүрдүүлээгүй һаа, тэдэнэй политикада улам ехэ эсэргүүсэлтэ хээгүй һаа, правительство болбол илангаяа хүдэлмэришэн ангиие бүри муу байдалда сохом оруулха, бодото фашистска журам тогтоогдохо ябадал түйлаха байгаа. Энэ тэмсэлдэ коммунистическэ парти хүтэлбэрилхы үүргэ бэелүүлээ, компарти болбол Индидэ эгээл дайшалхы парти мүн гэжэ олон хүн зон мэдэдэг болоо. Энэ тэмсэл хадаа Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин правительствын бодото шэнжые элиишэлэн харуулхада, тэрээндэ зэбүүрхэл үүдхэхэдэ туһалаа.

«Зүгөөр, манай парти эдэ жэлнүүдтэ бии болгогдоһон зохид һайн арга боломжонуудые, арадай ниитэ хүдэлөөе хүгжөөхэ зорилгоор, демократическа ба прогрессивнэ хүсэнүүдэй дайшалхы фронт байгуулха зорилгоор, хүдэлмэришэн, таряашад, студентнүүдэй хүсэ ехэтэ олониитын организацинуудые болон бусад антиимпериалистическэ ангинуудые ба группануудые байгуулха зорилгоор олониитын тэмсэлые тааралдуулан хүтэлхэ арга боломжонуудые хүсэд ашаглажа шадаагүй...

Һаяхан лэ, партиин шэнэ программын проектын ба центральна комитедэй шэнэ политикын абтахада лэ хуушанай эдэ алдуунууд заһагдажа байна, парти олониитын хүдэлмэриие дахин эршэмтэйгээр һэргээнэ, арад зонтой холбоо дахин байгуулна, тэрэнэй олониитын кампанинуудые дахин хүтэлбэрилнэ»—гэжэ нүхэр Гхош бэшэнэ.

Хүгжэлтынгөө мүнөөнэй шатада коммунистическэ парти национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, демократиин түлөө, феодализмые усадхажа, газарые таряашадта үгэхын түлөө британска капиталые конфискацилхын ба Британска империтэй холбоогоо эрид таһалхын түлөө, арадай-демократическа правительство тогтоохын түлөө тэмсэхэ байна, энэ правительство Индиин условидо хүдэлмэришэдэй, таряашадай, дунда шадалтай ангинуудай ба национальна буржуазиин түлөөлэгшэдэй правительство байха юм гэжэ коммунистическэ парти мэдүүлээ. Компарти болбол эдэ зорилгонуудые түйлаха зорилгоор, хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай бата бэхи нэгэдэл тогтоохые эрмэлзэхэ байна гэжэ мэдүүлээ.

Эдэ бүгэдые арад зоной дэмжэһэниинь манай партиин шэнэ хараа шугамай зүб байһаниие гэршэлнэ гэжэ Гхош тэмдэглэнэ. Правительствода арад зоной эсэргүүсэлгэнь бүри ехэ болоно, энээнтэй хамта ангинуудай ба партинуудай позици хубилна.

Империалистнуудта ба индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин правительствода эсэргүүгээр арад зониие нэгэдүүлхэ хэрэгтэ Индийскэ Социалистическэ партиин баруунай лидернүүд тон ехэ һаад ушаруулна.

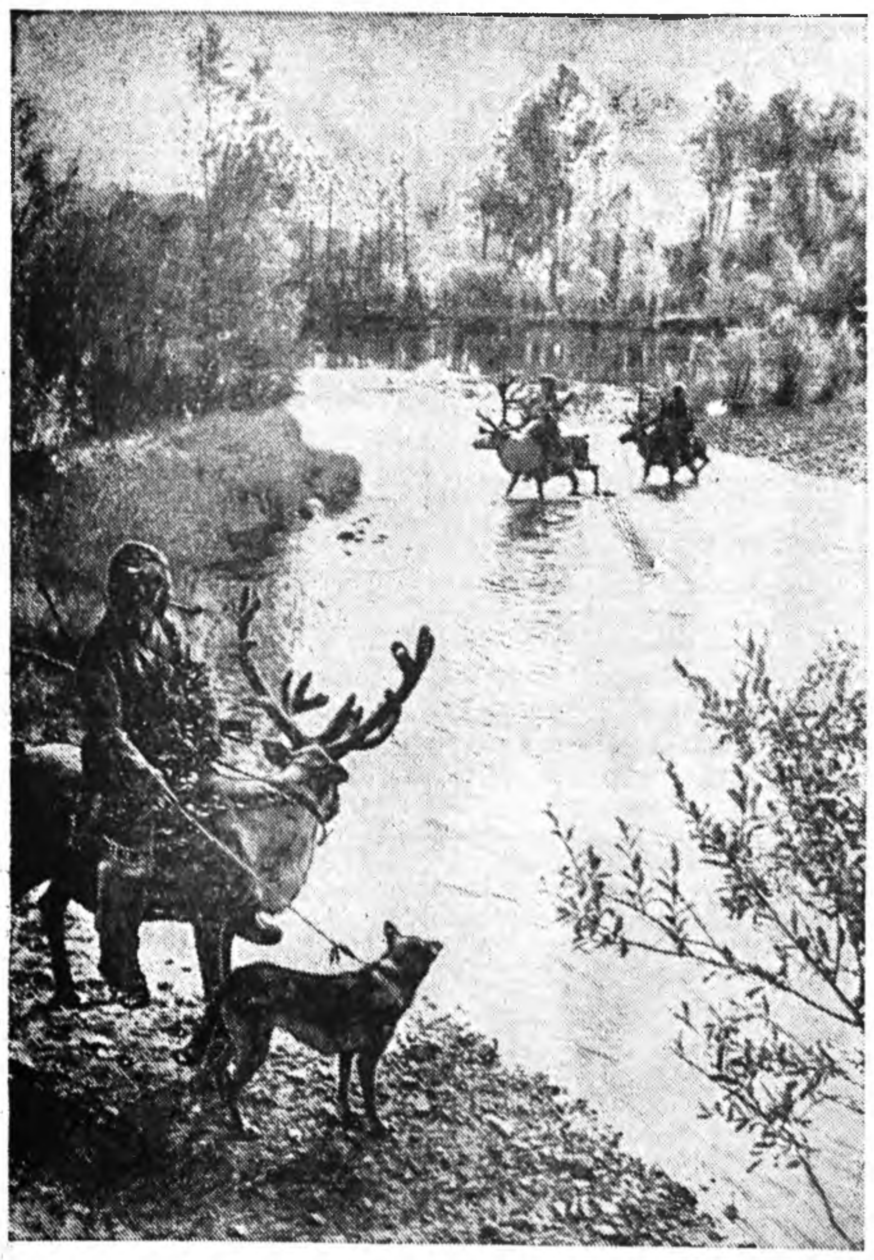
Индиин коммунистическэ парти үнгэрһэн сагһаа һургаал абажа, өөрынгөө үзэл бодолдо, политикада, хүдэлмэриин методтэ байһан сектантствын бүхы үлэгдэлнүүдые үндэһөөрнь усадхахаар бүрин шиидэнхэй. Энээнтэй хамта компарти хадаа оппортунизмын али бүхы һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэн, реформизмда эсэргүүсэн тэмсэхэ байна. «Ленин—Сталинай һургаал, уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй дүй дүршэл, Хитадай коммунистическэ партиин лидернүүд нүхэр Мао Цзе-дунай, нүхэр Лю Шао-циин ба бусадай зохёолнууд, эсэстэ, мүнөө болотор хүсэд согсологдоогүй байгаа манай өөрымнай хүдэлөөнэй баян дүй дүршэл хадаа хоёр фронтдо хэхэ энэ тэмсэлдэмнай сэгнэшэгүй зэбсэг болохо байна».

«Де Гасперийн сэрэгэй уялганууд ямар юумэндэ хүргэнэб» гэһэн статья срогоо итальянска коммунистическэ партиин генеральна секретариие орлогшо **Пьетро Секкья** иигэжэ бэшэнэ. США-да де Гасперийн ошоһон ябадал үхэлэй аюултай ба оронииие хосоролгодо асарха байна гэжэ сэгнэгдэхэ ёһотой, юуб гэхэдэ тэрэ хадаа итальянска арадай дура хүсэлдэ зүришэн антинациональна уялгануудые абаа. Американска империалистнуудтай хэһэн де Гасперийн хорото муухай үгэсэлгэ хадаа итальянска арадай национальна шухала интересүүдтэ сэхэ урбалга мүн, тиимэһээ итальянска арад энэ үгэсэлгые тон зэбүүрхэлтэйгээр эрид буруушаана гэжэ нүхэр Секкья онсолон тэмдэглэбэ.

«Белградые гитлеровскэ эзэмдэгшэдһээ Советскэ Армиин сүлөөлһөөр 7 жэл гүйсэһэнэй ой» гэһэн **Душко Новаковай** статья газетэдэ мүн лэ толилогдоо.

Советскэ Арми болбол Югославиин бэеэ даанхай байдалые абараа, Советскэ Союзай үнэн сэдьхэлэй туһаламжа, советскэ арадай хани барисаан арадай демократиин гурим тогтоожо, ороноо социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулха арга боломжо югославска арадта олгоһон байгаа, энээниие югославска патриот бүхэн һайн мэдэнэ гэжэ статья соо хэлэгдэнэ. Зүгөөр Тито-Ранковичын фашистско-шпионско банда американо-английска империалистнуудтай бүрин нэгэдэжэ, югославска арадай революционно түйлалтануудые усадхаа, орон дотор капиталистическэ ёһо гурим тогтоогоо, Югославиие агрессивнэ империалистическэ гүрэнүүдэй зэбсэг болгоо.

Газартаряаланга ажахынуудай ажалай кооперативуудые бэхижүүлхэ тухайдэ Болгариин Компартиин Центральна Комитедэй шиидхэбэри тус номерто тобшохоноор толилогдонхой. Мүн «Идеологическа фронтын тон шухала участок» («Ном ба эрдэм» гэжэ польскэ издательствын хүдэлмэри тухай») гэһэн **Роман Верфелиин** статья. «Шумахеровецүүл гитлеровскэ офицернүүдтэй зүблөө хэнэ» гэһэн **Ян Марегай** «Политическэ тэмдэглэлнүүд» ба бусад материалнууд тус номерто толилогдоо.

ЭВЕНКНYYДЭЙ НЮТАГТА. М. Минеевэй фото-этюд.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Автотранспортнигуудай амжалта

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автотранспортна управлениин пассажирска автобуснууд энэ жэлэй эхиннэ хойшо город дотор ба мүн республикын аймагуудаар ябахадаа хамта миллион хахад шахуу хүниие зөөһэн байна. Автоуправлени пассажирнуудые зөөхэ жэлэйнгээ түсэб холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Пассажирска 12 автобуснуудай багтаха шэнэ шулуун гаражай барилга дүүргэгдэбэ. Энэ гараж ургаар дулаасуулагдаха юм. Мүн 50 автобус ба таксинуудай байха шэнэ гараж баригдахаар хараалагдана.

Театрын артистнай сэмбын фабрикада

Һүүлэй гурбан һарын туршада Бурят-Монголой ород драмын театрын артистнар Улан-Удын сэмбын фабрикада хэдэн дахин ошожо, «Хара мэхэ» ба инаг дуран» гэжэ Шиллерэй трагеди, «Хадамтай бэри» гэжэ ба бусад зүжэгүүдые харуулаа.

Сэмбэ нэхэгшэд театрын артистнарай ба фабрикын хүдэлмэришэдэй хоорондо нигта харилсаатай байхые хүсэбэ.

Шофёрнуудай курса

ДОСААФ-эй республиканска оргкомитедэй дэргэдэ автомашинын шоферуудай курса эмхидхэгдэбэ. Курсантнар болбол Советскэ Армиин һайндэр хүрэтэр һуралсалаа дүүргэхэ байна.

СПОРТ

Закаменайхидай илалта

Республикын кубок абахын түлөө болоһон хүдөөгэй волейболистнарай мурысөөн октябриин 28-да дүүрэбэ. Энээндэ арбан найман команда хабаадаа. Эрид шанга тэмсэлэй һүүлээр Түнхэнэй, Хоринн, Закаменай аймагуудай түлөөлэгшэд илагшадай группада ороһон байна.

Октябриин 28-най үглөөгүүр Бурят-Монголой пединститудай спортивна зал соо Хоринн ба Түнхэнэй волейболистнарай уулзалга боложо, хоринхид 2:1 тоотэйгоор нүгөөдүүлэе илаба.

Үдэшэлэн Закаменай ба Хоринн командануудай хоорондо кубок абахын түлөө финальна мурысөөн боло. Шангаар наадаһанай һүүлээр, закаменайхид илалта туйлажа, волейболоор 1951 оной БМАССР-эй кубок абаба.

Спортивна һонинууд

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ комитет республикын түрүү һуури эзэлэлгээр эхэнэр шатаршадай шатарай турнир Улан-Удэ городто энэ оной ноябриин 11-һэ 16 хүрэтэр үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри гаргаба. Энэ турнирта Улан-Удэ, Городок городуудай ба аймагуудай 12 эхэнэр шатаршад хабаадалсаха юм.

* * *

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой пединститутда шатарай турнир боложо дүүрэбэ. 14 очкоһоо тус бүридөө 9,5 очко абаһан студентнэр Г. Цыганков, С. Ангапов ба Б Будаев гэгшэд энэ турнирта илажа гараһан байна.

* * *

Ново-Селенгинскдэ үнгэргэгдэһэн аймагай хүдөөгэй шатаршадай турнирта 13-һаа 12 очко абаһан Г. Мантаев илаба.

* * *

Шатараар Городок городой түрүү һуури эзэлхын түлөө мурысөөндэ 16-һаа 14,5 очко абаһан А. Соболев 1-дэхи, 13 очкотой болоһон Д. Андреев 2-дохи һууринуудые эзэлбэд.

* * *

Сибирь ба Дальна Востогой түрүү һуури эзэлхын түлөө мурысөөндэ хабаадалсахаа манай республикын боксёрнуудай суглуулагдамал команда Улан-Удэһээ мордоһон байна. Энэ мурысөөн 1951 оной октябриин 27-до Барнаул городто эхилэж, октябриин 31 хүрэтэр үргэлжэлхэ байна.

Боксёрнууд В. Николаев, А. Ринчинов, В. Самсонов (1-дэхи разряднигууд); А. Бузаев, В. Островский, В. Никитеев, К. Зонхоев, В. Серов, В. Гурнах гэгшэд (2-дохи разряднигууд) республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалха байна.

Энэ мурысөөндэ 1-дэхи ба 2-дохи һууринуудые эзэлэгшэд Симферопольдо үнгэргэгдэхэ РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө финальна мурысөөндэ хабаадалсаха эрхэ абаха юм.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

ПАРИЖ, октябриин 26. (ТАСС). Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиулха кампани Франци дотор ехэ амжалтатайгаар ябуулагдажа байна. Һүүлэй 3 үдэр соо Сена департаментэ 58.475 хүн Хандалгада гар табиба. Мүнөөдэр хүрэтэр департаментын 1.951.200 хүн Хандалгада гар табяа. Гар табилга үргэлжэлнөөр.

МОНТЕВИДЕО октябриин 26. (ТАСС). «Импренса популар» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Бразили дотор 1.652.760 хүн гар табиһан байна.

Эб на рамдалай тала баригшадай Австрийска Советэй мэдүүлгэ

ВЕНА, октябриин 26. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Австрийска Совет иимэ мэдүүлгэ хэбэ: «Зарим оронуудайн Австриин консульско эмхи зургаанууд Вена ошохо визэнүүдые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүдтэ үгэхэеэ арсаба гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариат эб найрамдалай тала баригшадай Австрийска Соведтэ мэдээсэбэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессие, бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы оронуудай олон зуугаад миллион хүнүүдэй угаа ехэ баяртайгаар найдан хүлеэжэ байһан сессиие Венэдэ зарлалгада һаад хэхэ зорилгоор австрийска правительство тиимэ заабари өөрынгөө бүхы консульствонуудта үгөө гэжэ һанал түрүүлнэ.

Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиһан ба тиин эб найрамдал абарха гэһэн хүсэлөө бодото дээрэнь батлаһан 850 мянган австриецүүдэй үмэнэһөө иигэжэ мэдүүлнэбди:

Сессиин хүдэлмэридэ һаад хэхэ гэһэн правительствын һэдэлгэнь буруу һурэхэ байна. Правительство хадаа эб найрамдалай дайсан мүн, эб найрамдала дуратай бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ Австриин нэрэ гутаахын тула хойшоо харанагүй гэжэ энэ һэдэлгэнь харуулна.

Городой ба деревниин эб найрамдалай тала баригшад! Эб найрамдалай сахихын түлөө тэмсэлдэ шиидхэхы удхашанартай сессиие Венэдэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй үнгэргэхэ ябадалда һаад хэхэеэ дары болихыень правительствоһаа эригты.

Эб найрамдал тээшэ эрмэлзэһэн дура хүсэлөө эб найрамдалда дуратай бүхы хүн түрэлтэнэй үмэнэ харуулагты.

Һаад хэгдэжэ байбашье, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси ноябриин 1-дэ Венэдэ болохо юм.

Ноябриин 3-да демонстрацида хабаадажа, австрийска столицын хүн зон хадаа эб найрамдалда дуратай байһанаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессидэ хабаадагшадта — эб найрамдалай түлөө эрхим тэмсэлшэдтэ харуулха байна».

Суданда антиимпериалистическэ демонстрацинууд болобо

КАИР, октябриин 27. (ТАСС). Хартумһаа «Аль-Мысри» ба «Аль-Ахрам» газетэнүүдэй корреспондентнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр Суданда антиимпериалистическэ демонстрацинууд болобо.

Суданай столица Хартумда ба тэрэ шадарай Омдурманда ехэ демонстрацинууд болобо. Английска солдадууд хадаа демонстрантнуудта эсэргүү буу зэбсэг хэрэглэһэн ба нилээд уһатуулагша газтай гар гранатануудые хэрэглэһэн байна. Олон хүн хүндөөр шархатаа. Олон хүн арестовалагдаа.

Городой бүхы һургуулинууд хаагдаба. Студентнүүд английска империалистнуудта эсэргүү тэмсэл эмхидхэхэ зорилгоор үдэр бүри митингнүүдые зарлаха гэһэн шиидхэбэри абаа.

Египетскэ правительствын шиидхэбэри

ЛОНДОН, октябриин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Египедэй правительство английска мэргэжэлтэдые гүрэнэй албанда абахагүй, мүнөө алба хэжэ байһан английска мэргэжэлтэдэй контрактнуудай хүсэнһөө байха болзоройнь дүүрэһэнэй һүүлээр, тэдэнэй түһалламжаһаа арсаха гэһэн шиидхэбэри гаргаа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, октябриин 27. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратанай отрядуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанай добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохижо үргэлжэлнөө, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролто нуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ артиллери ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад Муньчхонь, Анбень, Суньань ба бусад городуудай амгалан хүн зониие зэрлиг муухайгаар бомбодоһон дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, октябриин 28. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратанай отрядуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанай добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёод, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ корейскэ Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр баруун фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд Ионччониин райондо дайсанай хэдэн добтолго амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёо.

Зүүн фронт дээрэ Янгуһаа хойгуур дайсан 50 гаран танкаар дэмжэгдэн, 10 гаран добтолго хэбэ. Арадай армиин частьнууд энэ бүхы добтолгонуудые гэдэргэнь сохёо.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад Сунань, Вонсан ба Аньбень гэжэ амгалан городуудые зэрлиг муухайгаар бомбодоһон ба пулемёдоор буудаһан дайсанай 4 самолёт унагаагаа.

Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй Соведэй заседани дээрэ

БЕРЛИН, октябриин 26. (ТАСС). АДН агентство иигэжэ дамжуулна: Үсэгэлдэр Германска Демократическа Республикын министрнүүдэй Соведэй заседани болоо, тэрээн дээрэ, премьер-министрын орлогшо Генрих Рау Германска Демократическа Республикын арадай ажахын хүгжэлтын табанжэлэй түсэб тушаа хуулиин проектые үндэһэлэн тайлбарилба. 1950 ондо Германиин Социалистическэ Единэ Партиин 3-дахи съезд дээрэ абтаһан табанжэлэй түсэб энэ хуулиин проектын үндэһэниинь болоно. Германска Демократическа Республикын бусад партинууд ба олониитын организацинууд тодорхой дурадхалнуудые оруулаа, тэдэниинь хуулиин проектые зохёохо үедэ харгалзагдаһан байна. Министрнүүдэй Совет хуулиин проектые һайшааһан ба Арадай Палатын баталамжада тэрэниие эльгээхэ гэжэ тогтооһон байна.

Тэрэнэй һүүлээр, Германска Демократическа Республикын гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин статс-секретарь Лейшнер хадаа 1951 оной арадай ажахын түсэбые 3-дахи кварталда дүүргэһэн тухай элидхэбэ. Лейшнер хадаа бүхы ажахын салбаршахи хүгжэлтэ ба республикын хүн зоной материальна болон культурна хэмжээнэй дээшэлэлтэ тухай хэлэбэ. Промышленна үйлэдбэриин түсэб 104 процент дүүргэгдээ. Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһан сагһаа хойшо промышленнын ниитэ үйлэдбэри 50 гаран процент ургаа. Хүдөө ажахы улам ехээр хүгжөөжэ байна.

1951 оной 3-дахи кварталда арадай ажахын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа арадай предприятинууд дээрэ ажалай мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар туйлагдаа, тэрэ мүрысөөндэ 3-дахи кварталда миллион гаран ажалшад хабаадаһан байна.

Үгэ хэлэлгын һүүлээр, министрнүүдэй Совет Лейшнерэй элидхэлые һайшааба.

Министрнүүдэй Совет ажалай хамгаалалта тухай тогтоол баталан абаа.

Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгэ

КАИР, октябриин 26. (ТАСС). Мүнөөдэр Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Салах Эд-Дин-паша пресс-конференци хэбэ.

Асуудалда харюусаха зуураа, Салах Эд-Дин-паша хадаа английн-египетскэ арсалдаанда американска холбоо тухай мэдээсэлые буруушааба.

Советскэ Союзай ба Египедэй хоорондохи харилсаанууд хадаа нэгэ рисаата харилсаанууд мүн, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Уставай заабаринуудта харюусана. Советскэ Союзтай байгуулһан харилсаануудай тухай асуудал ерээдүйдэ энэ лэ үндэһэ һуури дээрэ харгадаха байна гэжэ Салах Эд-Дин-паша мэдүүлбэ.

Английн ямар нэгэн хэлсээнүүдые хэхэ саг үнгэрөө, Египедтэ английска сэрэгүүдэй байһан сагта ямаршье хэлсээнүүд хэхэгүй гэһэн тодорхой харюу дүрбэн гүрэндэ (США-гэй, Англиин, Франциин ба Турциин) түлөөлэгшэдтэ үгтөө гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министр зааба.

Египет тушаа американска политика тухай асуудалда Салах Эд-Дин-паша иигэжэ харюусаба: «Минии һанахада, Холбоото Штадууд египетскэ асуудалые нэгэн хараа бодолһоо, нэрлэбэл, сэрэгэй хараа бодолһоо, дэлхэйн дайнда бэлэдхэхэ хараа бодолһоо харана гэшэ ха».

Египет тушаа Франциин политика тухай Салах Эд-Дин-паша иигэжэ хэлэбэ: «Франци, мүн Англи Дунда Востогто империалистическэ мэргэжэлтэй юм. Эдэ хоёр орон 1904 ондоо эхилээд империалистическэ договороор, мүн Хойто Африкада болон Дунда Востогто хоорондоо холбоотой юм».

Египедһээ английска сэрэгүүдэй гаргагдаагүй ба Судантай Египедэй нэгэдэл хангагдаагүй байһан сагта Америкэтэй ба ямар нэгэн ондоо оронтой ямаршье хэлсээнүүд болон дискуссинууд хэгдэхэгүй гэжэ Салах Эд-Дин-паша мэдүүлбэ. Энэ зорилго туйлахын тулада, Египет ямаршье алхам хэхээр бэлэн, энээнэй тулада правительство арадтаа хамта ямаршье хохидол үзэхээр бэлэн гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Суэцкэ каналаар судно ябалга тушаа Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр иигэжэ хэлэв: Египет болбол английска сэрэгэй бүхы судноннуудые бойкотировалхэ, каналаар тэдэнэй ябалгада һаад хэхэ эрхэтэй ба хэхэ байна.

Лисынмановска армиин байдал тухай корейскэ хэблэлэй мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, октябриин 26. (ТАСС). Урда Кореядэхи байдал тухай мэдээсэхэ зуураа, корейскэ «Нодон Синмун», «Минчжу Чосон» газетэнүүд ба Центральна телеграфна агентство хадаа лисынмановска армиин 80 процентнь армида һая татагдаһан солдадуудһаа бүридэнэ гэжэ тэмдэглэнэ. Энэ хадаа армида хүсөөр элсүүлэгдэһэн ба лисынмановска хархис дарлалтые бээрээ үзэһэн хүнүүд байна. Тэдэнэр элдэб арга хэрэглэжэ, плендэ ороно. Тэдэнэй олонниинь Арадай армиин эгнээдэ ороод, американска интервентнүүдтэ эсэргүү тэмсэнэ.

Финляндида сэрэгэй шэнэ организаци байгуулга

ХЕЛЬСИНКИ, октябриин 26. (ТАСС). Финляндида сэрэгэй организаци байгуулха тухай сошордуу шэнэ шэнэ мэдээнүүд оронай заха хизаар бүриһөө орожо байна гэжэ «Тюэкансан» газетэ заана.

Коувола поселокто хүдэлмэришэдэй сэрэгэй биледүүдые «шалгаба» гэжэ газетэ мэдээсэнэ. Энэ хэмжээ-ябуулгые ямар ушарһаа хэжэ байһан тухай тайлбарилдые хүдэлмэришэдэй гуйхадань, «гражданска хүн зониие хамгаалха» организацинуудые байгуулха ябадалтай энэнь холбоотой юм, иимэ организацинуудые байгуулхын тулада «зарим мэдээнүүд хэрэгтэй» юм гэжэ тэдэнэй харюусаба. Гэбэшье, дай бэлэдхэлгэдэ хабаадаха дурагүй байһадай, эб найрамдалай хэрэг бэхижүүлхэ тухайлха хүсэлһэдй гэжэ мэдүүлээд, хүдэлмэришэд администрациин эрилтэ дүүргэхээ арсаба.

Азиин орснуудтэи национальнэ-сүлөөрэлтэ хүдэлөөндэ эсэргүү тэмсэл гэһэн америкэно-английскэ түсэбүүд тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, октябриин 26. (ТАС Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, союзническа зэбсэгтэ түс нүүдэй «резервнэ частьнууд» гэй составһаа 3 дивизи һаяар гапурта байрлаха байна. США оборонын министерство Зүүн-Урда Азиин оронуудта ургаха байгаа циональна-сүлөөрэлгын хүдэлөө раха зорилгые эдэ частьнуудай нэ табиба.

Вашингтонһоо абтаһан мэдээ дэй ёһоор, национально-сүлөө гын хүдэлөөндэ эсэргүү тэмсэх түсэб сентябриин 12-то Вашин до болоһон Англиин, Францин США-гэй гадаадын хэрэгүүдэй нистрнүүдэй зүблөөн дээрэ аб

Тиимэ «резервнэ частьнуу составта хуурай газарай 9 ди ба 15 авиасоединени ороно Япони хуурай газарай 3 дивизи минданаовецууд — 2, Франци Англи ба США тус бүри нэгэ зи табиха ёһотой. США хадаа бардировщигуудай ба истребит нүүдэй хабаадалгатай 15 ави динени бүридүүлхэ байна. Вер но командовани американецн та байха.

1952 оной июнь—июль хүр «резервнэ частьнууд»—японско дивизэр ба филиппинскэ 1 д зеэр нэмэгдэхэ болоно. Амер ска түсэбэй ёһоор, «резервнэ нууд» «Зүүн-Урда Азиин аюулта районуудта», тайлбар хэлэхэдэ, национально-сүлөөр хүдэлөөндэ эсэргүү хэрэгл юм.

«Резервнэ частьнуудта» 15 м гаран японско солдадууд байна, тэдэнэр сэрэгэй бэл дүүргэхын тулада Сингапур эль дэхэнь.

Вашингтоной захиралт

ЛОНДОН, октябриин (ТАСС). Рейтер агентствы ска корреспондентын мэдээсэ ёһоор, мүнөөдэр японско мент нэгэн талын «эбэй ды рые» ратифицировалба. Энэ д вор ратификацилхын түлөө 30 путадууд голосовалба, буру жа 47 хүн голосовалба. Япо ба США-гэй хоорондохи Сан-Ф цискода баталагдаһан «шор пакт» гэжэ парламент тэ лэн һайшаагаа. Энэ пактын 289 хүн, буруушааба 71 хүн совалба.

США-да гэмтэ хэрэг ургана

США-да гэмтэ хэрэгүүдэй һан тухай мэдээсэхэ зуураа, пресс агентство болбол шалтагаануудай нэгэниинь с пропаганда мүн гэжэ тоолоно.

Энэ неделидэ мурдэлгын ральна бюро уголовно гэмтэ гүүд тухай элидхэлнүүдэй ж рин сборник толилоо. Хол Штадуудта 1951 оной нэгэдэ хадта тиимэ гэмтэ хэрэгүүд үнгэрһэн жэлэй тэрэ үе сасуулхада, городуудта 5,1 про ба хүдөө газарнуудта 4 центэр ургаа гэжэ тэрэ хэлэгдэнэ.

Хулгайн тоо, тэрэ тоодо би бильнүүдые хулгайлга, мүн хэн эдлэхэ ушарнууд ехээр (ТАС

Английска шэнэ правительствын сост

ЛОНДОН, октябриин (ТАСС). Рейтер агентство дамжуулна:

Октябриин 27-ной үдэшэ чилль шэнэ кабинедэй состав хобо: Черчилль—премьер-мини ба мүн оборонын министр, И гадаадын хэрэгүүдэй министр премьер-министрын орлогш чард Батлер — финансүүдэй нистр, лорд Исмэй—нацав холбоо тогтоохо хэрэгүүдэй министр, Оливер Литтлтон — нинуудай министр, Дэвид суэлл Файф—дотоодын хэрэг министр, лорд Вултон — лорд-түрүүлэгшэ, тэрэ хадаа ба хүдөө ажахын түлөө рюусалга даажа байна. Монктон—ажалай министр, Солсбери—тэрэ хадагалагш ба палатын удэридагша.

«Гадаадын политическэ ба мическа байдалые харгада министрнүүдэй список кор дары барюулха Черчилль ш да тоолобо гэжэ тухай мэд соо хэлэгдэнэ.

Иден мүн лэ общинануудай тын ударидагша болохо байна

Харюусалгата редакт Б. А. ОЧИР

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственный, промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров 16.

Н—03714. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.